

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
Sekretariatet för EU och internationella frågor

Rådets möte (jordbruks- och fiskeministrarna) den 18 november 2024

Kommitterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen
2. A-punkter

Icke lagstiftande verksamhet

FISKE

3. Rådets förordning om fastställande av fiskemöjligheter i Atlanten och Nordsjön för 2025 och för vissa djuphavsbestånd för 2025 och 2026

- *Diskussion*

Ansvarigt statsråd: Peter Kullgren

Förslagets innehåll:

Kommissionen presenterade den 31 oktober 2024 sitt årliga förslag till förordning om fiskemöjligheter för 2025 för vissa fiskbestånd och grupper av fiskbestånd i unionens vatten. Förslaget till förordning omfattar även fiskemöjligheter för unionsfartyg i vissa vatten utanför unionen för 2025 och för vissa arter för 2025–2026. Förslaget följer de principer som fastställts i grundförordningen för den gemensamma fiskeripolitiken (EU) nr 1380/2013 samt kommissionens årliga policymeddelande KOM (2024) 235

från 7 juni 2024 vad gäller fastställande av maximal tillåten fångst (TAC) och kvoter. Förslaget innehåller även associerade åtgärder för 2025 och för vissa arter för 2025–2026 givet att den vetenskapliga rådgivningen för dessa arter omfattar två år.

Förslaget till förordning täcker dels de bestånd i EU:s vatten i Atlanten - Nordsjön, Skagerrak och Kattegatt - för vilka unionen autonomt fattar beslut om nyttjandenivån, dels fiskemöjligheter utanför EU som förhandlas fram i samråd med tredjeländer eller inom ramen för regionala fiskeriförvaltningsorganisationer. Liksom tidigare år saknas än så länge angivna fångstnivåer för bestånd för vilka vetenskaplig rådgivning ännu saknas samt för bestånd som delas med tredje länder för vilka konsultationer pågår under hösten. Förslaget kommer därför att kompletteras med fångstnivåer för dessa arter inför att en politisk överenskommelse ska nås i rådet i december. Sedan Storbritanniens utträde ur unionen utgör bestånden som delas med tredje land en majoritet av de fiskemöjligheter som ingår i förordningen.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringens övergripande målsättning är att förvaltningsåtgärder ska beslutas i linje med den gemensamma fiskeripolitikens mål och principer och att kommissionen ska sträva efter dessa mål i konsultationer med tredje länder. När det gäller fiskemöjligheter anser regeringen således att det är angeläget att nå målen om bestandsstorlek över den nivå som kan ge maximalt hållbar avkastning (MSY), att den gemensamma fiskeripolitikens mål om landningsskyldighet möjliggörs samt att den vetenskapliga rådgivningen och försiktighetsansatsen utgör grunden för besluten.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Förordningen för 2025 har inte tidigare varit föremål för behandling i riksdagen.

Fortsatt behandling av ärendet:

Förhandlingsresultatet vad gäller bestånd som delas med tredje länder kommer succesivt att föras in i förordningen som väntas bli föremål för politisk överenskommelse vid jordbruks- och fiskerådet i december 2024.

4. Rådets förordning om fastställande för 2025 av fiskemöjligheter i Medelhavet och Svarta havet

- *Diskussion*

Ansvarigt statsråd: Peter Kullgren

Förslagets innehåll:

Syftet med behandlingen i rådet är att ge tillfälle för diskussion gällande fastställande av fiskemöjligheterna för vissa bestånd och grupper av bestånd i Medelhavet och Svarta havet för 2025.

I förslaget som kommissionen presenterade den 16 september föreslås fastställande av gränser för högsta tillåtna fiskeansträngning samt fångstnivåer för flera arter, så som kummel, havskräfta och djuphavsräka. Dessa fiskemöjligheter fördelas mellan de berörda medlemsstaterna Spanien, Frankrike och Italien. Dessutom ska total tillåten fångstmängd (TAC) och kvoter för piggvar fastställas. Åtgärderna syftar till att bevara bestånden och säkerställa en hållbar förvaltning av fiskresurserna i de berörda regionerna.

Det övergripande målet med förslaget är att säkerställa att fiskbestånden når och bibehåller nivåer som möjliggör maximal hållbar avkastning (MSY). Den fleråriga planen för demersala bestånd i västra Medelhavet syftar till att uppnå en fiskeridödlighet som är förenlig med MSY genom stegvis anpassning av åtgärderna. Fiskemöjligheterna ska även fastställas i enlighet med de avtal som ingåtts inom ramen för Allmänna kommissionen för fiske i Medelhavet (AKFM).

Gällande Svarta havet föreslås fastställande av en autonom kvot för skarpsill som syftar till att inte öka den nuvarande fiskeridödligheten. Vad gäller piggvar införlivas de totala TAC:er och kvoter som fastställts av AKFM. Förslaget har likt föregående år diskuterats i rådets förberedande organ under hösten 2024.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringens grundinställning är att det är angeläget att EU verkar för att nå målen som sätts upp inom ramen för den gemensamma fiskeripolitiken,

inklusive mål avseende den externa dimensionen i enlighet med del VI i EU:s gemensamma fiskeripolitik (GFP).

När det gäller fiskemöjligheter anser regeringen att det är angeläget att nå målen om MSY, att den gemensamma fiskeripolitikens mål om landningsskyldighet möjliggörs samt att den vetenskapliga rådgivningen och försiktighetsansatsen utgör grunden för besluten.

Mot denna bakgrund har regeringen inga invändningar mot kommissionens förslag.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Förordningen för 2025 har inte tidigare varit föremål för behandling i riksdagen.

Fortsatt behandling av ärendet:

Förordningen väntas bli föremål för politisk överenskommelse vid jordbruks- och fiskerådet i december 2024.

JORDBRUK

5. Marknadssituationen, särskilt efter invasionen av Ukraina

- *Information från kommissionen och medlemsstaterna*
- *Diskussion*

Ansvarigt statsråd: Peter Kullgren

Förslagets innehåll:

Vid rådsmötet kommer kommissionen att informera om situationen på jordbruksmarknaderna följt av en diskussion. Situationen på jordbruksmarknaderna har stabiliserats trots de pågående geopolitiska kriserna. Under det senaste året har priserna på insatsvaror i Sverige sjunkit med ca 5 procent. Bland enskilda produktionsmedel har priserna för energi fallit med 22 procent, gödningspriserna har fallit med 13 procent och foderpriserna har fallit med 9 procent. Kostnaderna för underhåll har däremot ökat med drygt 5 procent. Jordbrukets lönsamhet påverkas negativt idag jämfört med tidigare framför allt som ett resultat av ett högre ränteläge.

Priserna på jordbruksråvaror ökade i Sverige under perioden augusti 2023 till augusti 2024 med ca 4 procent. Priserna för spannmål sjönk under perioden samtidigt som de steg för animalier och grönsaker. De svenska producentpriserna för nötkött och griskött ligger bland de allra högsta inom EU medan det svenska producentpriset för mjölk låg i augusti 2024 under EU:s genomsnitt.

Inom EU har påverkan från väder i form av torka och översvämningar, samt strukturella överskott i vissa sektorer, inneburit utmaningar för många jordbrukare.

Spannmålsproduktionen i Ukraina är i år lägre än tidigare. Exporten har fungerat relativt bra även om det under de senaste månaderna förekommit angrepp på fraktfartyg i Svarta havet. Sedan 1 april 2022 har Ukraina exporterat 115 miljoner ton spannmål och 47 miljoner ton oljeväxter och oljeprodukter. Av detta har EU importerat ca 50 miljoner ton spannmål och 23 miljoner ton oljeväxter. För närvarande går en begränsad del av importen till medlemsstater som angränsar till Ukraina.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen är positiv till att ordförandeskapet lyfter frågan om marknadssituationen på rådet. Det är värdefullt att återkommande tydliggöra situationen på jordbruksmarknaderna. Regeringen anser att det är viktigt att eventuella förslag från kommissionen eller medlemsstaterna för att möta utmaningar på jordbruksmarknaderna belyses på ett transparent sätt. Regeringen är positiv till de åtgärder som genomförs för att underlätta för Ukrainas export av spannmål och oljeväxter och därigenom främja deras jordbruk.

Mot bakgrund av att regeringen driver en budgetrestriktiv linje är det viktigt att säkerställa att eventuella förslag som kommissionen presenterar inte innebär nya åtaganden som på kort eller lång sikt inte kan finansieras inom befintliga ekonomiska ramar.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Marknadssituationen var senast föremål för information i miljö- och jordbruksutskottet den 19 september samt för samråd med EU-nämnden den 20 september 2024.